

RAASEPORIN LÖKGRUNDETIN RANTA-ASEMAKAAVA ALUEEN LUONTOARVOJEN PERUSSELVITYS 2025

Rantasipi kuuluu alueen pesimälinnustoon

Sisältö

1. Johdanto.....	3
2. Tutkimusalue.....	3
3. Aineisto ja käytetyt menetelmät.....	3
4. Tulokset.....	3
4.1 Alueen kasvillisuus ja luontotyypit	3
4.2 Pesimälinnustoselvitys	8
4.2.1 Käytetty menetelmä.....	8
4.2.2 Tulokset	8
5. Yhteenveto.....	9
6. Lähteet ja kirjallisuus.....	10
7. Liitteet	11

1. Johdanto

Sten Öhman tilasi keväällä 2025 Suomen Luontotieto Oy:ltä Raaseporin saaristoalueella sijaitsevan Lömgrundetin ranta-asemakaava-alueen luontoarvojen perusselvityksen. Selvitys kuuluu hankkeen ympäristösuunnitteluun ja ympäristövaikutuksiin liittyviin perusselvityksiin. Tehtävän yhteyshenkilönä on tilaajan puolella toiminut kaavoittaja Sten Öhman ja Suomen Luontotieto Oy:ssä Jyrki Matikainen

2. Tutkimusalue

Suunniteltu ranta-asemakaava-alue sijaitsee Raaseporin saaristoalueella. Valtaosa alueesta on kallioista männikköä, jota on hoidettu talousmetsänä. Hakkuita ei alueella kuitenkaan viime vuosina ole tehty. Rantaviivaa alueella on noin 400 metriä ja osa siitä kuuluu nykyisen omakotitalon pihapiiriin. Kaava-alue käsittää koko kiinteistön 710-477-1-64. Kiinteistön piha-alueella on omakotitalo rantasaunoineen ja talousrakennuksineen. Muilta osin alue on rakentamaton.

Luonnonmaantieteellisessä aluejaossa alue kuuluu hemiboreaaliseen vyöhykkeeseen, jota myös tammivyöhykkeeksi kutsutaan. Tälle alueelle tyypillisiä luontotyyppisiä ovat jalopuu- ja pähkinälehdot sekä runsaslajiset tuoret niityt. Nyt inventoidulla alueella ei kyseisiä luontotyyppisiä esiinny.

3. Aineisto ja käytetyt menetelmät

Tutkimusalueelta (karttaliite 1) selvitettiin Luonnonsuojelulain tarkoittamat suojeltavat luontotyytit (Luonnonsuojelulaki 2023/9/64§), Metsälain tarkoittamat erityisen tärkeät elinympäristöt (1996/1093, 10§) ja Vesilain (Vesilaki 587/2011, 2 luvun 11 § ja 3 luvun 2 §) suojelemat pienvesikohteet, kuten lähteet ja purot. Selvitys sisälsi myös uhanalaisia tai silmälläpidettäviä luontotyyppisiä (Kontula ym. 2018) koskevan tarkastelun. Selvityksessä ei tutkittu rakennettua aluetta pihapiireineen.

Alueelta tehtiin myös kartoituslaskentamenetelmällä toteutettu pesimälinnustoselvitys, joka koski koko pesimälinnustoa. Alueella ei ole viitasammakoille sopivia reheviä ja suojaisia kutupaikkoja, joten viitasammakkoselvitystä ei laadittu. Lajistoselvityksien tarkemmat menetelmäkuvaukset esitetään lajikohtaisten selvitysten yhteydessä.

Esiselvitysvaiheessa selvitettiin kaikki alueelta julkaistu luontotieto. Alueen luontoarvoja ei ole aiemmin systemaattisesti selvitetty. Laji.fi sivustolla alueelta ei ole julkaistuja havaintoja. Metsäkeskuksen rajaamia erityisen tärkeitä elinympäristöjä ei alueella ole.

Alueen kasvillisuus ja luontotyytit selvitettiin 7.6 ja 13.8 tehdyillä maastokäynneillä. Selvityksen maastotöistä vastasi ja raportin kirjoitti FM, biologi Jyrki Matikainen Suomen Luontotieto Oy:stä. Maastotöissä avusti Heidi Alho. Raportin taittoi Eija Rauhala. Tilaaja toimitti selvityksessä käytetyn karttamateriaalin ja tausta-aineiston.

4. Tulokset

4.1 Alueen kasvillisuus ja luontotyytit

Lohko 1

Aluetta halkovan tien pohjoispuoleinen alue on valtaosiltaan karua kallioimaastoa, jossa avokalliolaikkujen välissä on mäntyvaltaisia kangasmetsälaikkuja. Avokalliot ovat niukkalajisia ja valtalajina niillä kasvaa metsälauha (*Deschampsia flexuosa*). Niukkaan kallioketojen lajistoon kuuluu harvalukuisena kasvavat ahosuolaheinät (*Rumex acetosella*) sekä yhdessä kohdin kas-

vaneet keto-orvokit (*Viola tricolor*). Pääosin avokalliolaikut ovat sammalten ja poronjäkälien peittämiä. Osa kalliolaikuista on puustoisia ja niillä kasvaa saaristolle tyypillisiä matalia mäntyjä. Kallioiden välissä on tasaisia mäntykangaslaikkuja, jossa männyt ovat varttuneempia ja alueella on myös yksittäisiä kilpikaarnamäntyjä. Metsätyyppi on alueella karua kanervatyypin kangasta, mutta alueella on muutamia notkelmia, jossa metsätyyppi on mustikkatyypin kangasta. Yhdellä kosteampipohjaisella kohteella kasvaa männyn seassa kaksi hieman kookkaampaa haapaa (*Populus tremula*) ja alueella on myös yksi kolopuuhaapa, jossa oli käpytikän pesä. Näillä kohteilla valtalajina kasvaa mustikka (*Vaccinium myrtillus*). Muuten alueen aluskasvillisuuden valtalajiston muodostavat kanerva (*Calluna vulgaris*), puolukka (*Vaccinium vitis-idaea*) ja metsälauha. Hyvin niukka pensaskerros koostuu huonokuntoisista katajista (*Juniperus communis*) ja yksittäisistä virpapajuista (*Salix aurita*). Alueella on joitakin tuulentaatoja ja mäntykeloja, mutta muuten lahpuuta on niukasti. Kallioiden välisiä puustoisia alueita on hoidettu talousmetsinä, mutta merkkejä tuoreista hakkuista ei alueella näkynyt.

Lohkon 1 kalliometsät luontotyyppiä

Lohkon 1 mäntykangasta

Lohko 2

Niemen kärkeen johtavan tien ja rannan väliin jää loivapiirteinen rinnealue. Alueella on kuusivaltaista nuorehkoa sekametsää, jossa puustoon kuuluu myös mäntyä, rauduskoivuja (*Betula pendula*) ja yksittäisiä puumaisia pihlajia (*Sorbus aucuparia*). Keski-ikäinen puusto on paikoin hyvin tiheää ja aluskasvillisuus on niukkaa varjostuksen vuoksi. Metsätyyppi on alueella mustikkatyyppin kangasta ja aluskasvillisuuden valtalajina kasvaa mustikka. Aukkopaikoissa on muutamia metsäkastikkakasvustoja (*Calamagrostis arundinacea*) ja täällä valtalajistoon kuuluu myös sananjalka (*Pteridium aquilinum*). Hyvin niukka pensaskerros kostuu kuusen taimista ja heikkokuntoisista katajista. Alueella on jonkin verran lahoppuuta ja alueen kuusissa näkyy kirjanpainajan aiheuttamia pihkavuotoja. Lohkon asutukseen rajautuva itäreuna on kallioista ja kasvillisuudeltaan lohkon 1 kaltaista. Tällä kallioisella alueella puustoon kuuluu männyn lisäksi myös kuusia.

*Lohkon 2
keskiosaa*

Lohkon 2 mustikkatyyppin kangasta

Lohko 3

Suunniteltuun kaava-alueeseen kuuluu myös pieni uimapaikkana käytetty hiekkaranta. Hiesun sekaista hiekkaa on noin 20 metrin matkalla ja ranta on hyvin kapea. Hyvin niukkaan hiekkarannan kasvilajistoon kuuluu rön syrölli (*Agrostis stolonifera*), ruokohelpi (*Phalaris arundinacea*), syysmaitiainen (*Leontodon autumnalis*) ja suolavihvilä (*Juncus gerardii*). Uimarantana käytetty, lähes kasviton ranta ei täytä hiekkaranta- luontotyyppin määritelmää suojeltavasta luontotyyppistä.

Lohkon 3 hiekkarantaa

Lohko 4. Rantavyöhyke

Alueen rantavyöhyke on hyvin kapea ja somerikkoinen tai kallioinen. Puusto ulottuu pääosin rantaan saakka, eikä merenrantavyöhykkeelle tyypillistä kasvillisuuden vyöhykkeisyyttä ole alueella selvästi havaittavissa. Rannassa kasvaa yksittäisiä tervaleppiä (*Alnus glutinosa*), mutta laajempia tervaleppäkasvustoja ei alueella ole. Rannan kasvilajisto on tavanomaista väli-saariston merenrantalajistoa ja aluskasvillisuudessa esiintyy mm. rönsyrölliä, ruokohelpeä, suolavihvilää, meripunanataa (*Festuca rubra* subsp. *arenaria*), merisauniota (*Tripleurosperum maritimum*) ja rantakukkaa (*Lythrum salicaria*). Vaateliaampaa lajistoa ei ranta-alueelta löytynyt.

Alueen rantaviiva on kallioinen tai somerikkoinen

4.2 Pesimälinnustaselvitys

4.2.1 Käytetty menetelmä

Tutkimusalueen pesimälinnusto selvitettiin sovellettua kartoituslaskentamenetelmää (Koskimies 1988) käyttäen. Laskenta tehtiin yhteen kertaan 7.6.2025. Alue käveltiin systemaattisesti läpi kuunnellen ja havainnoiden. Laskenta suoritettiin aamulla klo 7.30–9.00 välisenä aikana. Erityishuomio kiinnitettiin Lintudirektiivin liitteen I lajeihin sekä kansallisessa uhanalaisluokituksessa mainittuihin lintulajeihin.

Linnuston laskentamenetelmistä kartoituslaskenta on tarkin, mutta samalla työläin, mikäli laskentakertoja on useampi kuin yksi. Kartoituslaskentamenetelmää käytetään yleisesti maalinnuston selvitys- ja seurantamenetelmänä ja menetelmänä se on hyvin yksinkertainen ja helposti toteutettavissa. Kartoituslaskentamenetelmä perustuu tavallisesti useaan käyntikertaan tutkimusalueella. Kuten muutkin pesimälinnustoon kohdistuvat laskentamenetelmät sen pohjana on lintujen reviiirikäyttäytyminen. Kullakin käyntikerralla merkitään kartalle kaikki pesivää paria osoittavat havainnot. Useimmiten havainto on laulava koiras, mutta myös pesät, juuri pesästä lähteneet maastopoikaset sekä varoittavat naaraat ovat pesivää paria osoittavia havaintoja. Havainnot merkitään käyntikartalle, jonka tulisi olla mahdollisimman tarkka. Käytännössä peitepiirros, johon voi merkitä omia karttamerkkejä, on usein paras vaihtoehto. Kartoitus on hidas, mutta hyvin tehokas laskentamenetelmä. Kahden laskentakerran menetelmällä ei välttämättä havaita kaikkia alueella esiintyviä lintuja, niiden satunnaisen liikkumisen sekä muuttuvien ympäristöolosuhteiden vaikutusten takia. Kartoituslaskentamenetelmällä yhdellä käyntikerralla havaitaan metsämaastossa noin 60 % pesimälinnuista, mutta avomaastossa havaintotehokkuus voi olla jopa yli 90 %. Harvakasvuisissa metsissä yhdellä käyntikerralla voidaan olosuhteiden ollessa suotuisat havaita lähes kaikki alueella pesivät lintuparit, mikäli laskennan ajoitus osuu oikeaan aikaan (mm. Koskimies ja Väisänen 1988). Kattavamman ja yksityiskohtaisemman tiedon saamiseksi tulisi peitteisessä maastossa laskentakertoja olla mielellään enemmän kuin kaksi.

4.2.2 Tulokset

Taulukko 1. Alueen pesimälinnusto parimäärineen

Rantasipi	1 pari. Varoitteli rannassa
Käpytikka	1 pari
Metsäkirvinen	1 pari
Mustarastas	1 pari
Punarinta	1 pari
Talitiainen	1 pari
Sinitiaainen	1 pari
Tiltalti	1 pari
Hippiäinen	1 pari
Harmaasieppo	1 pari
Peippo	3-4 paria

Alueen pesimälajisto on tyyppillistä saariston metsäalueen lajistoa. Kanalintuja tai petolintuja ei alueella pesi ja ainoa rantalintu oli rannan alueella varoitellut rantasipi. Lajin pesä sijaitsi todennäköisesti lohkon 2 rinnealueella. Uhanalaista tai vaatealiasta linnustoa ei alueella havaittu.

5. Yhteenveto

Suunnitellulla ranta-asemakaava alueella ei ole Luonnonsuojelulain 64 § mukaisia suojeltavia luontotyyppejä. Metsäkeskuksen avoimessa paikkatietoaineistossa alueelta ei ole rajattu Metsälain 10 § mukaisia erityisen arvokkaita elinympäristöjä, eikä niitä havaittu myöskään selvityksen aikana. Vesilain mukaisia suojeltavia kohteita ei alueella ole. Luonnontilaisia lampia tai edes kausikosteita notkelmia ei alueella ole. Uhanalaisia luontotyyppejä ei alueella esiinny. Vanhojen metsien kuvioita ei alueella ole, ja koko aluetta on jo vuosikymmeniä hoidettu talousmetsänä. Lohkon 1 alueella on hieman vanhempia kilpikaarnamäntyjä. Lahopuuta alueella on hieman runsaammin vain lohkon 2 alueella. Uhanalaista tai edes vaateliasta putkilokasvilajistoa ei alueelta löytynyt. Vieraslajeja (putkilokasvit) ei alueella havaittu. Alueella ei esiinny liito-oravia, eikä alueella ole lajille sopivaa elinympäristöä. Viitasammakoille sopivia kutupaikkoja ei alueella ole. Alueen pesimälinnusto on tavanomaista metsälajistoa, eikä uhanalaisia tai vaateliaita lintuja havaittu. Lepakoille talvehtimispaikoiksi sopivia louhikoita tai vanhoja maakellareita ei alueella ole.

Peippo oli alueen runsaslukuisin pesimälaji

6. Lähteet ja kirjallisuus

- Airaksinen, O. & Karttunen, K. 2001: Natura 2000 -luontotyyppiopas. Ympäristöopas 46, 2. korj. painos, Suomen ympäristökeskus, Helsinki.
- Birdlife Finland. Kevään ja kesän 2025 tiedotteet. [www. Birdlife.fi](http://www.birdlife.fi)
- Enemar, A. 1959: On the determination of size and composition of a passerine bird population season. A methodological study. – Vår Fågelvärld suppl. 2:1–114.
- Geologian tutkimuskeskus GTK 2018. Maaperäkartta 1:20000/1:50 000 ja kallioperäkartta 1:200 000. <http://gtkdata.gtk.fi/Maankamara>
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 388 s.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.
- Koskimies, P. & Väisänen, R.A. 1988: Linnustonseurannan havainnointiohjeet (2. painos). Helsingin yliopiston eläinmuseo, Helsinki.
- Laaka-Lindberg, S., Anttila, S. ja Syrjänen, K. (toim.). 2009. Suomen uhanalaiset sammat. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Ympäristöopas. 347 s.
- Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsälehtikustannus. Tapio. Hämeenlinna.
- Mossberg, B. & Stenberg, L. 2005: Suuri pohjolan kasvio. Tammi. Helsinki.
- Mäkelä, K & Salo, P. 2023. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Suomen ympäristökeskuksen raporteja 43. 2023 2. korjattu painos.
- Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017: 1–278.
- Ryttäri, T. & Kettunen, T. 1997: Uhanalaiset kasvimme. – Suomen Ympäristökeskus. Kirjayhtymä Oy. Helsinki.
- Ryttäri, T, Kalliovirta, M, & Lampinen, R. 2012 (toim.). Suomen uhanalaiset kasvit. Tammi, Helsinki
- Sierla L., Lammi, E., Mannila, J. ja Nironen, M. 2004. Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. Suomen ympäristö -sarja, nro 742. Ympäristöministeriö, Helsinki 2004. 113 s.
- Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura -arvioinnissa. Ympäristöopas 109. Suomen ympäristökeskus.
- Valtion ympäristöhallinnon ympäristötietojärjestelmä

7. Liitteet

Karttaliite 1. Tutkimusalue ja lohkokartta

Karttaliite 1. Tutkimusalue ja lohkorajaus.